

Ympäristöministeriö on pyytänyt lausuntoa Hajajätevesityöryhmän loppuraportista ja valtioneuvoston asetuksen luonnoksesta talousjätevesien käsittelyvaatimusten toimeenpanosta vuosina 2010–2017.

Suomen FISE-pätevät haja-asutuksen vesihuollon suunnittelijat HaVeSu ry haluaa esittää lausuntonsa asetusluonnoksesta.

9.4.2010

Lausunto

Luonnoksessa mainittu (2§ 1.kohta) 70 vuoden ikäraja ei mielestämme voi olla ensisijainen peruste vapauttamaan kiinteistöä velvoitteesta uusia jätevesijärjestelmää. Jos kiinteistö sijaitsee alueella, missä käsittelemättömistä jätevesistä aiheutuu haittaa ympäristölle (esim taaja asutus, pohjavesialue tai vesistön läheisyys) pitäisi vapautukset käsitellä tapauskohtaisesti huomioiden mm kiinteistön vedenkäyttö, varustetaso ja arvioitu käyttöikä. Vasta kun ympäristölle mahdollisesti aiheutuva kuormitus on todettu vähäiseksi, voidaan käyttää sosiaalisia perusteita (esimerkiksi ikää) lykkäyksen perusteena.

Vapauttavan päätöksen myöntämisen ehdot pitävät olla selkeät ja päätöksen tekijällä pitää olla riittävä ammattitaito asian ratkaisemiseksi. Päätöksen myöntäjän pitää käydä itse paikanpäällä toteamassa tilanne. Päätös ei saa perustua ulkopuolisen konsultin tms. lausuntoon, sillä alalle tulee nopeasti toimijoita, jotka korvausta vastaan kirjoittavat perusteettomia vapautukseen oikeuttavia lausuntoja. Jos kuntien viranomaisten työkuormaa halutaan keventää, pitäisi konsulttien työtä valvoa erittäin tarkasti ja väärin toimivien henkilöiden toiminta estää. Toinen vaihtoehto on että kunnat tilaavat lausunnot ulkopuoliselta konsultilta, jolloin konsultin saama palkkio ei ole riippuvainen myönteisistä lausunnoista ja tällöin myös konsultin vaatimustaso on valvottu.

Vapautukseen oikeuttavien seikkojen tulee olla mitattavissa tai muutoin yksiselitteisesti todettavissa (etäisyydet vesistöihin, ojiin, naapureiden kaivoihin (kaivotyyppi, pohjaveden muodostumisalue, veden laatu), nykyisen järjestelmän kunto, veden laatu purkupisteessä sekä lähellä olevissa kriittisissä pisteissä (purkuvesistö, naapurin kaivon läheisyys)). Myös mahdollisen harkinnanvaraisuuden periaatteet tulee olla selvät. Päätöksen perusteet ja tekijä tulee olla jäljitettävissä ja tarvittaessa myös saatettava vastuuseen jos on osoitettavissa laiminlyönti tai väärinkäytös, minkä seurauksena on tapahtunut ympäristön pilaantumista (esim. naapurin kaivo).

Lisäksi pitäisi huomioida, kuinka estetään väärinkäytökset: esim. kiinteistö laitetaan vanhusten nimiin ja sitä käyttää koko suku kesämökinä.

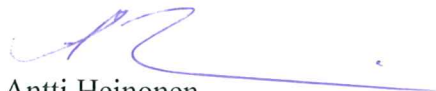
Näkemyksemme mukaan vapautusperusteet tulisi olla tärkeysjärjestyksessä seuraavat:

1. kiinteistön jätevesistä ei aiheudu välitöntä ympäristön pilaantumista tai ympäristön pilaantumisen vaaraa
2. kiinteistöllä syntyvien jätevesien määrä on tavanomaista vähäisempi ja niiden laatu ei merkittävästi poikkea asumisjätevesien laadusta
3. kiinteistön jätevesijärjestelmän tehostaminen tulee kiinteistön haltijalle kohtuuttoman kalliiksi
4. kiinteistön haltijan korkea ikä ja perhesuhteet sekä kiinteistön sijainti huomioiden on todennäköistä, että ko. kiinteistöllä ei asuta eikä siellä synny jätevesiä kymmentä vuotta kauempaa.

2§ 2 kohdan osalta haluamme esittää huomautuksen kunnille annettavasta aikataulusta kehittämissuunnitelman laatimisesta. Mielestämme kuntien on pystyttävä tekemään päätökset nopeammassa aikataulussa, kuitenkin kyse ei ole muusta kuin realistisesta aluejaosta. Viemäriverkoston laajentaminen ei voi perustua oletukseen, että valtion tukea tulee 50–60% vaan pitää laskea ne alueet mukaan mitkä todella saadaan 2017 mennessä tehdyksi kuntien omalla rahoituksella. Näin saadaan loppumaan loputon ”ehkä” -sanon viljely, kun kysytään tuleeko verkosto alueelle vai ei. Ehdotamme että tuota määräaikaa kiristetään siten, että nuo alueet tulevat olla tiedossa mahdollisimman pian, mutta kuitenkin viimeistään 31.12.2011 mieluiten jo 2010. Jos ehdotettu 31.12.2012 hyväksytään, jää kiinteistön omistajille vain vuosi aikaa hoitaa asia kuntoon ennen siirtymäajan päätöstä. Jos aikataulu pidetään ehdotetun löysänä, tulee käymään niin, että suuri osa ihmisistä odottaa ensin kuntien päätöstä 2012 vuoden loppuun ja sen jälkeen vasta alkaa tehdä asialle jotain.

Hämeenlinnassa 9.4.2010

Suomen FISE-pätevät Haja-asutuksen vesihuollon suunnittelijat, HaVeSu ry

Antti Heinonen
Puheenjohtaja